

„Gevaar cybercrime onderschat”

11-01-2012 12:09 | Bert Monster

Nieuw centrum tegen onlinespionage en -criminaliteit

DEN HAAG – Minister Opstelten (Veiligheid) opent morgen in Den Haag het Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC). Het centrum moet Nederland beschermen tegen digitale spionage van buitenlandse mogendheden en digitale criminaliteit. De vraag is of het centrum daartoe in staat is.

Cyberspionage en cybercrime zijn de grootste digitale dreigingen waarmee Nederland wordt geconfronteerd, zo schreef Opstelten vorige maand aan de Tweede Kamer. Volgens het rapport zijn de aanvallen gericht op het verkrijgen van vertrouwelijke informatie van economische of politieke waarde, of op direct geldelijk gewin. Er zou sprake zijn van een breed scala aan groepen die om uiteenlopende motieven Nederland via internet aanvallen. Het zou gaan om criminelen of buitenlandse mogendheden.

Het NCSC is weliswaar van belang voor de strijd tegen digitale spionage of internationale internetcriminaliteit, maar is internationaal gezien heel erg klein, benadrukt oud-politieman Wilfred van Roij, directeur van particulier recherchebureau Com-Connect. „In China zitten grote groepen mensen klaar om –als dat nodig is– een cyberoorlog te starten. Wij kunnen als klein land niet de capaciteit vrijmaken die andere naties zoals Amerika wel hebben. Ik ben er ook van overtuigd dat de VS ons beschermt tegen dergelijke gevaren. Ik ben dus somber over onze eigen mogelijkheden, maar internationaal gezien is er dankzij Amerika voldoende capaciteit om het Westen tegen cyberaanvallen vanuit China of tegen spionage vanuit Iran te beschermen.”

Al-Qaida

Het baart Van Roij zorgen dat Nederland drie jaar achterloopt op Amerika als het gaat om de bewustwording van het gevaar dat via internet de kop op kan steken. „Wij bleken in samenwerking met een tv-programma in staat allerlei Twitter- en Hyvesaccounts van ministers aan te maken, zonder dat iemand ingreep. Ook de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst, AIVD, niet.”

In Amerika gaat het er heel anders aan toe, meent Van Roij. „Probeer je in dat land maar eens op te sluiten op een hotelkamer, zoek via internet naar woorden als ”al-Qaida” en

”bom”, en binnen een halfuur lig je met je handjes op je rug gebonden met je gezicht in het kussen van het hotelbed. Kom daar in ons land maar eens om.”

Hoewel het NCSC vooral is opgericht om de grote internetcriminaliteit tegen te gaan, kan de zogeheten kleinschalige cybercrime ook voor particulieren en bedrijven nadelig uitpakken, waarschuwt Van Roij. „Op bepaalde websites is het nog steeds mogelijk met een acceptgiro te betalen. Als je de naam en het rekeningnummer van iemand weet, is het kinderlijk eenvoudig om online producten te bestellen. Zorg slechts voor een goed afleveradresje. Ik herinner me een zaak waarbij een familie via Twitter herhaaldelijk meldde dat ze een paar weken op vakantie ging in het buitenland. Criminelen haalden het huis leeg en gebruikten de woning bovendien als afleveradres voor allerlei onlinetransacties.”

In 2012 zijn smartphones voor particulieren een toenemend risico, is de stellige overtuiging van Van Roij. „Het is eenvoudig om allerlei spyware op zo’n apparaat te installeren. Criminelen hebben niet veel tijd nodig om van alles op je mobieltje te installeren. Als een directeur van een groot bedrijf in een onbewaakt ogenblik zijn smartphone laat slingeren, kunnen kwaadwillenden er in dertig seconden software op zetten waardoor alle gesprekken van de man zijn af te luisteren.”

Bewustwording

Veel particulieren en bedrijven uit het midden- en kleinbedrijf zijn zich onvoldoende bewust van het gevaar dat ze lopen, meent de ex-agent. „Onder invloed van de economische malaise hebben allerlei digitale misdrijven plaats. Daarbij valt te denken aan managers die gegevens stelen van hun baas of die tegen vergoeding informatie uitwisselen met de concurrent. Jonge werknemers van nu werken echt niet tot hun 60e bij dezelfde baas. Bedrijven moeten voorkomen dat hun werknemer allerlei bedrijfsinfo meeneemt naar een nieuwe werkgever.”

Van Roij hamert voortdurend op bewustwording. „Bij presentaties van de onlinerisico’s aan het bedrijfsleven, zijn de o’s en a’s niet van de lucht. Sommigen zeggen er niet van te kunnen slapen, maar dat is niet erg. Als ze zich maar bewust zijn van de gevaren. Uiteindelijk is de mens nog altijd de zwakste schakel in het veiligheidssysteem. Bewust of onbewust.”